

XX. SZENT ISTVÁN KÖNYVHÉT
2012. május 14–19.

SAJTÓANYAG

XX. SZENT ISTVÁN KÖNYVHÉT
2012. MÁJUS 14–19., BUDAPEST V., FERENCIEK TERE
(KÖNYVHETI TÁJÉKOZTATÓ)

Megnyitó

A Szent István Társulat szervezésében az idén huszadik alkalommal kerül megrendezésre a **Szent István Könyvhét**, a keresztény szellemiségű könyvkiadók legrangosabb hazai seregszemléje. A rendezvény hivatalosan május 14-én veszi kezdetét, ünnepi megnyitójára 2012. május 14-én (hétfőn), 11 órakor a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében (Budapest VIII. kerület, Szentkirályi utca 28. II. emelet, II. János Pál pápa terem) kerül sor. A könyvhétet Dr. ERDŐ PÉTER bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, a Szent István Társulat fővédője nyitja meg. A megnyitón bemutatásra kerülnek a könyvhét újdonságai, s ERDŐ PÉTER, valamint SPÁNYI ANTAL székesfehérvári megyéspüspök, a Stephanus Alapítvány elnöke, a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgatója átadják az idei **Stephanus-díjakat**: teológiai kategóriában Ft. DOLHAI LAJOS teológus professzornak, irodalmi kategóriában pedig Prof. BARNA GÁBOR néprajztudósnek.

A díjazottakat Ft. KUMINETZ GÉZA egyetemi tanár, a Központi Papnevelő Intézet rektora, valamint ERDÉLYI ZSUZSANNA Kossuth-díjas néprajztudós méltatja. A megnyitón közreműködik a **Budapesti Vonósok Vonósnégyese**.

Kiadók

A pesti Ferenciek terén (V. kerület) huszonhárom, MAKOVECZ IMRE által tervezett jurtsátorban naponta 9–19 óráig 30 könyvkiadó várja az érdeklődőket. A résztvevők az ország számos térségét képviselik, Budapesten kívül Szegedről, Pannonhalmáról, Kecskemétről, Nyíregyházáról, sőt Erdélyből és a Délvidékről is érkezik egy-egy könyvkiadó. Az egyes kiadók által képviselt szervezetek, egyesületek, egyházak köre is rendkívül szerteágazó.

A magyarországi szerzetesrendeket képviselő kiadók

1. **Agapé Kiadó** (Ferencsek, Szeged – Újvidék)
2. **Bencés Kiadó** (Bencések, Budapest – Pannonhalma)
3. **Don Bosco Kiadó** (Szaléziak, Budapest)
4. **Korda Kiadó** (Jézus Szíve Népleányai, Kecskemét)
5. **Sarutlan Kármelita Nővérek** (Magyarszék)

A protestáns egyházakat képviselő kiadók

6. **Harmat Kiadó** (Budapest)
7. **Kálvin János Kiadó** (Református Egyház, Budapest)
8. **Kérügma Kiadó** (Budapest)
9. **Luther Kiadó** (Evangélikus Egyház, Budapest)
10. **Magyar Bibliatársulat Alapítvány** (Budapest)

A katolikus sajtó képviselőiben részt vevő kiadók

11. **Új Ember Kiadó** (Budapest)
12. **Verbum Keresztény Kulturális Egyesület** (Kolozsvár)
13. **Vigilia Kiadó** (Budapest)

Katolikus egyházi kiadók

14. **Ecclesia Szövetkezet** (Budapest)
15. **Jel Kiadó** (Budapest)
16. **Marana Tha 2000 Alapítvány** (Budapest)
17. **Szent Atanáz Könyv- és Kegytárgybolt** (Nyíregyháza)
18. **Szent Gellért Egyházi Kiadó** (Szeged)
19. **Szent Gellért Kiadó és Nyomda** (Budapest)
20. **Szent István Társulat** (Budapest)
21. **Út, Igazság, Élet Alapítvány** (Csolnok)

Magánkiadók és terjesztők

22. **Családakadémia Egyesület** (Schönstatt – Budapest)
23. **Etalon Film Kiadó** (Budapest)
24. **Éghajlat Könyvkiadó** (Budapest)
25. **Kairosz Kiadó** (Budapest)
26. **Kráter Könyvműhely Egyesület** (Budapest)
27. **Lazi Kiadó** (Szeged)
28. **L'Harmattan Kiadó** (Budapest)
29. **Simon Kiadó** (Budapest)
30. **Tinta Kiadó** (Budapest)

Kiadványok

A könyvhétre ellátogató olvasókat több mint 7 000 kiadvánnyal, köztük 68 könyvheti újdonsággal várják a kiadók. Irodalmi, lelkeségi, teológiai, történeti és filozófiai művek egyaránt megjelennek. Ízelítő a gazdag kínálatból:

Szent István Társulat

Dolhai Lajos: *A szentségek teológiája.* A szentségek liturgiájának, a liturgikus imádságoknak és szimbólumoknak magyarázata mindenki számára hasznos, különösen azért, mert ehhez hasonló munka közel négy évtizede jelent meg utoljára. Mára kikristályosodtak a II. Vatikáni Zsinat meglátásai, jobban figyelembe vehetjük az ökumenikus dialógus és teológia eredményeit, valamint az új *Egyházi Törvénykönyv* és *A Katolikus Egyház Katekizmusa* is a régebbi szentségtanok megújítását teszi szükségessé. A Szent István Könyvhéten *Stephanus-díjban* részesülő teológus a harmadik évezred első magyar nyelvű szentségtanával hangsúlyosabban mutatja be a liturgikus összefüggéseket, tárgyalja az új teológiai kérdéseket és ismerteti a szentségek pasztorális és jogi vonatkozásait is, főleg olyan esetekben, amikor azok napjainkban az Egyház életében kiemelten jelen vannak (katekumenátus, nők papsága stb.).

Barna Gábor: *Az Élő Rózsafüzér társulata. Imádság és imaközösség a 19–21. századi vallási kultúrában.* E különleges imádságnak – amely ötvözi az egyéni és közösségi áhítati formát – legalább 150 fajtáját ismerjük, első magyar társulatát 1496-ban alapították Kolozsvárott. A ma legáltalánosabban ismert Élő Rózsafüzér Egyesület az 1840-es években Franciaországból terjedt el Magyarországon. A tárgy (szentolvasó) és az imádság előtörténetét, és elsősorban az élő Rózsafüzér évszázadok alatt kialakult gazdag, szépséges, változatos kultúráját mutatja be ez a könyv. A neves néprajzkutató – aki a Szent István Könyvhéten *Stephanus-díjban* részesül – jelen akadémiai doktori értekezése etalonja lehet a népi vallásosságot bármilyen aspektusból közelítő magyarországi etnográfiai-folklorisztikai kutatásoknak.

Móra Ferenc: *Himnusz a búzamezőn. Istenes versek.* Móra versei elsősorban egyszerűségükkel ragadják meg az embert. Bár a tárgyuk szűk körben mozog: a család, a természet, az elesettek és a szegények világa, mégis, – éppen a személyesség okán – hangulatuk rendkívül megragadja az olvasót, mint valami tömör, de gazdag jelentéstartalmat rejtő titkosírás. Versei közvetlenül és indirekt módon is Istenhez és Istenről szólnak. Közvetlenül, ha megszólítja a Teremtőt; de gyakran választott témája, a természet – mivel isteni eredetű – kimondatlanul is Istenről beszél számára. Mindezek figyelembevételével Móra Ferenc istenes versei szervesen illenek a Szent István Társulat könyvsorozatába, mely a magyar klasszikus költészet istenes vonulatát mutatja be a nagyközönségnek.

Kindelmann Győző: *Az elveszett ereklye.* Álmodtál már valaha föld alá rejtett kincsekről, felfedezésre váró titkos barlangokról, s nem mindennapi kalandokról, melyek kiemelnek a hétköznapok szürkeségéből? Ha igen – de ha nem, akkor is – szegődj a könyv gyerekszereplőinek nyomába! Éld át velük a középkori romkápornában éjszakánként folyó kincskeresést, légy tanúja a hajdan elveszett Szent Kereszt-ereklye megtalálásának, izgulj velük, amikor

az ereklyének nyoma vész, s örülj, amikor... Ez azonban már maradjon a könyv titka!

Wolfgang Waldstein: *A szívébe írva.* Vajon létezik-e olyan jog, amely minden embert a természetből eredően illet meg? Létezik-e olyan törvény, amely feltehetően áll minden törvénykönyvnek? Szophoklész Antigonéja már a Kr. e. V. században hivatkozott az „istenek nem változó, íratlan” törvényére. Ennek helyéről Szent Pál közel 50 évvel Krisztus után akként foglalt állást a rómaiakhoz írt levelében, hogy ez a törvény minden embernek a „szívébe van írva”. Egy törvény meghozatala előtt tehát létezik egy olyan jog, amely minden ember által alkotott jogot megelőz, és annak alapjául szolgál: a természetjog. Wolfgang Waldstein jogtörténészt a természetjog legnagyobb szaktekintélyeként tartják számon. Jelen könyvében vitába száll a természetjogi gondolkodás legnagyobb bírálóival, felhívja a figyelmet eme gondolkodás ókori gyökereire, rámutat az európai jogfejlődésben betöltött jelentős szerepére, valamint megmagyarázza a természetjog fontosságát és hitelességét mindennapi életünk jogi jellegű viszonyaiban: a házasság és a gyermeknevelés terén, az emberi élet és a tulajdon védelme körében éppúgy, mint a magánszféra tiszteletben tartása és a jóléti állam vonatkozásában.

Michael Hesemann: *A názáreti Mária.* Egyetlen más szentet sem övez akkora tisztelet és szeretet, mint Jézus Krisztus édesanyját, a názáreti Szűz Máriát. Életéről az evangélisták igen szűkszavúan írnak, ám annál bővebben szólnak róla a későbbi korok apokrif iratai és legendás elbeszélései. Vajon ez utóbbiak mennyire tekinthetők hitelesnek? Milyen mértékben őrizte meg az eseményeket az első századok szájhagyománya? Milyen történeti vagy régészeti információkat tartalmaznak a ránk maradt írások, amelyek alátámaszthatják valóságtartalmukat? Lehetséges volt-e úgy viselkedni, ahogy az adott forrás elmondja; beleillik-e egy-egy esemény a korabeli Júdea világába? *A Sötét alakok, A názáreti Jézus* és *Az első pápa* című nagyszerű könyvei után Michael Hesemann az oknyomozó író szigorúságával, ugyanakkor a hívő ember buzgalomával kutatja fel a történelmi dokumentumokat és a régészeti leleteket, összevetve ezeket a Szűz Máriáról szóló ősi hagyománnyal. Mindezek figyelembevételével egységes képet rajzol, melyből – mint egy különleges mozaik – kirajzolódik előttünk a Megváltó édesanyjának hiteles alakja és életútja.

Adamik Tamás: *Sanctissima religio. Vallás- és irodalomtudományi tanulmányok.* A neves klasszika-filológus, irodalomtörténész vallás- és irodalomtudományi tanulmányait olvashatjuk a kötetben, melyről a következőképpen vall szerzője: „Cicero és Vergilius az a két pogány szerző, akiket a nagy keresztény gondolkodók – Lactantius, Ambrosius, Hieronymus és Augustinus – folyton folyvást emlegetnek és citálnak, mert nemcsak hasznos gondolatokat köszönhetnek nekik, hanem azokat a nyelvi fordulatokat is, amelyekkel új keresztény eszméiket érthetően és meggyőzően kifejezhetik. Végül is Cicerónál találtam meg az ide illő címet, azt, amelyben minden tartós emberi érték benne foglaltatik: *Sanctissima religio*, amelyet így is fordíthatunk: *a vallás a legszentebb, a vallás a legértékesebb.*”

Robert O. Fisch: *Sötétségből világosságba. Gondolatok az életről, a szabadságról és a boldogság kereséséről.* A holokausztot túlélő, és az '56-os forradalomban részt vevő orvos, képzőművész életének lenyomatát tarthatjuk a

kezünkben, melyből előtűnik az elmúlt század torz világának rajzolata. Ebben a világban mélyebb értelmet kapnak az életről, szabadságról, a boldogságról alkotott fogalmak. „A szenvedés ismertette meg velem az élet értelmét” – vallja meg Fisch Róbert Ottó fájdalmas tanulságként életbölcseségének keresetlen forrását.

Cserháti Ferenc: *A magyarok vándor püspöke. (Pásztorok 15). Elmer István beszélgetése Cserháti Ferencsel, a külföldön élő magyarok püspökével.*

A Magyar Katolikus Egyház főpásztorait bemutató sorozat jelen kötete megrendítően szép és őszinte vallomás Cserháti Ferencről, a külföldön élő magyarok püspökétől. A legutóbbi időkig német földön szolgáló főpap mély átéléssel szól Magyarországról és a magyarság sorsáról, érzéseiről, miközben még soha nem élt az anyaországban. Kisebbségi lét az övé, ebből a nézőpontból szemléli a nemzetéhez tartozók és a többségi létben élők világát, s enged betekintést a határon túli magyarok vallási életébe, miközben müncheni éveinek tapasztalatai alapján elgondolkodtató képet rajzol az emigráncsorsóról, annak lelket-szellemet megpróbáló nehézségeiről. Ám a keserves és drámai pillanatokban is felvillan benne a derű, valamint a lélek reménye a személyes Istenben, akivel gyermekkorában a szatmári Túrterebesen (Turulung), a népi vallássosság szokásai között ismerkedett meg, s aki már akkor szívébe oltotta a püspöki jelmondatában is megfogalmazott meggyőződést: A szeretet mindent legyőz!

Kocsis Fülöp: *Keleti lélekkel a Kárpát-medencében (Pásztorok 16). Elmer István beszélgetése Kocsis Fülöp hajdúdorogi megyéspüspökkel.*

Hozzászoktunk ahhoz, hogy az izgalmas, érdeklődésre számot tartó életutakhoz rendkívüli történelmi időszakok és események kellenek. Ez azonban csak részben igaz; Kocsis Fülöp, hajdúdorogi megyéspüspök önéletrajzi vallomása legalább is ezt igazolja. A történelem viharai nem érintették őt, ám annál izgalmasabb nyomon követni azt a belső lelki utat, mely a strandpapucsos, farmernadrágos, hosszú hajú fiatalembert a keleti szerzetességig, majd a püspöki székig vezette. Aki elolvassa ezt a könyvet, talán elcsodálkozik őszinteségén és kötetlen stílusán, de éppen ez a kendőzetlen, derűs, öniróniától sem mentes vallomás teszi hitelessé a személyét. Életútja ezért egyaránt példa lehet azoknak, akik a papi vagy szerzetesi életre kaptak elhívást, s azoknak a világi hívőknek is, akik a mindennapok sodrában mélyebb lelki életre vágyanak.

Käfer István: *Magyar szlovákságismeret.* Käfer Istvánt „véletlenek” sorozata irányította szlovák irodalomtörténész-polihisztor pályára. A hatvanas években pozsonyi egyetemi vendégtanárnaként szoros kapcsolatba került a szlovák szellemi élettel, és vállalt katolikus hite következtében az Egyház képviselőivel. Pályájának csúcsa a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Szlovák, majd Szlavisztika–Közép-Európa Intézetének megalapítása és vezetése volt másfél évtizeden át. Az idehaza Fraknoi-díjjal, Pázmány-éremmel, Szlovákiában Szent Gorazd-díjjal és a Rózsahegyi Katolikus Egyetem Nagy Érmével elismert szerző ebben a mindenki számára közérthető műben összefoglalja a szlovák nép történetének és a szlovák–magyar közös történelemnek legfontosabb állomásait; félreértéseket oszlat, a szlovák történelem és irodalom nagyjainak szemével mutatva be az eseményeket.

Sáry Pál: *Iustinianus császár egyházpolitikai rendelkezései.* Hihetetlenül gazdag az az életmű, amit az utolsó római és az első bizánci császárként aposztrofált Iustinianus közel négy évtizedig tartó uralkodása után maga mögött hagyott. E páratlan életműben a politikai, a teológiai és a jogi szempontok mindvégig rendkívül szorosan összefonódtak. E könyv elsősorban ezeket a mély összefüggéseket kívánja megvilágítani.

Vigilia Kiadó

A hit nyelvtana. Esszék ég és föld között. Mi mondható el hit és irodalom, misztikum és esztétikum kapcsolatáról? Hogyan befolyásolja a hit az alkotást, s közvetíthet-e (és miképpen) szakrális igazságokat egy irodalmi mű? E kérdésekre legjobb íróink, költőink, többek között Acsai Roland, Borbély Szilárd, Czigány György, Iancu Laura, Kalász Márton, Vasadi Péter próbál választ adni.

A szombat-év – A keresztény segítségnyújtás formái. A *Sapientia Füzetek* sorozat legújabb darabja a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán 2011. április 2-án és november 12-én azonos címmel rendezett tudományos konferenciák előadásainak szerkesztett szövegét tartalmazza, többek között Márfi Gyula, Tanguy Marie Pouliquen, Vidal Rodríguez López OFM, Kézdy Anikó, Ulrik M. Monika SSND és mások tanulmányait.

Harmat Kiadó

Gary Chapman: *A szeretet mindent legyőz. Történetek a szeretet hatalmáról.* A szeretet nem jön magától, meg kell küzdeni érte. A könyvben szereplő negyven igaz történetet olyan emberek írták, akiknek életét megváltoztatta a szeretet, mert akkor sem adták fel, amikor súlyos akadályok tornyosultak előttük. Néha mosolyra, máskor könnyekre fakasztó történeteik – melyeket a szerző reflexiói egészítenek ki – a cselekvő szeretetről szólnak.

Sz. Kiss Mária: *Reini. Dr. Gyökössy Endrével beszélget Sz. Kiss Mária.* Gyökössy Endre és felesége közös élete még a békebeli Magyarországon indult, de hamarosan a világegés, a kommunista diktatúra és az '56 utáni megtorlások közepette kellett Reininek apró gyerekekkel az otthonában, férje oldalán helyt állnia. A fiatal, művelt nő mindvégig odaadó társa maradt a neves pasztorálpszichológusnak. Az interjúkötetben őszintén vall életútjáról, nevelésről, szerelemről, hitről, halálról, zeneszeretetről, lelki segítségről.

Francine Rivers: *A próféta. Ámósz.* A *Bátorság Fiai* sorozat legújabb darabja az Ámósz életét bemutató regény. Amikor a próféta utazásai során Izraelbe érkezik, alapvetően szilárd társadalmi felépítményt talál a felszínen. A felszín alatt azonban látta, milyen erkölcsi összeomlás van készülőben. A szigorú jóvendölések – amelyek között ugyan megcsendül a reménység hangja, valamint a megmenekülés reménységéről szóló üzenet is – nem hoz a prófétának népszerűséget. Mondanivalója azonban nemcsak akkor volt kétségkívül időszerű, hanem napjainkban is az.

Bodó Márta: *Egyház és színház. A liturgikus dráma és misztériumjáték drámaelméleti alapjai.* Könyvében a szerző az Egyház és a színház évszázados kapcsolatát, a korai kereszténység és a színház viszonyát, a középkori, keresztény vallásos színjáték világát, a dráma és liturgia összefüggéseit tárja fel az olvasó előtt.

Szent Anya, üdvözlégy! Mária-imádságok az egyház ősi – keleti és nyugati – liturgikus himnuszaiából, a nagy szentek könyörgéseiből, Szent István-i örökségünkből, a nép ajkán élő régi és új imádságokból, zarándokénekekből.

Kis-Kalló Erika: *Csillagösvényen. Lelki feszültségoldások.* Életünk bármely eseménye csak akkor világosodhat ki előttünk, ha a tiszta lényeket sikerül kihamoznunk belőle. Ehhez le kell dobnunk a „koronáinkat”, erősnek hitt földi dolgainkat, hogy képessé váljunk szembenézni valódi önmagunkkal. A kis elmélkedések, történetek ebben segítenek nekünk.

Jitianu Liviu: *Mi történik az egyházzal? Gondolatmorzsák.* A vallás helyzete, a felejtés kultúrája, ortodox egyháztan, az igazságkérdés a keresztény hit szemszögéből, a papi szolgálat a II. Vatikáni Zsinat tükrében – néhány gondolatmorzsa, egy-két kérdés: ezek megvilágítására vállalkozik a szerző.

Agapé Kiadó

Christina Goodings: *Első húsvéti könyvecském.* A rövid elbeszélés feltárja a gyerekek előtt az első húsvét történetét, elvezeti őket az izgalmakkal teli virágvasárnaptól a nagypéntek szomorú eseményén keresztül a húsvét reggelének örömhíréhez: Jézus megmutatta barátainak, hogy Isten örökké szeret minket. Ezért áldott minden húsvétunk.

Bencés Kiadó

Varga Mátyás: *Árpád-házi Szent Margit.* A kiadó gyerekkönyv-sorozatának új kötete Margit személyében olyan szentet állít elénk, aki a felebaráti szeretetben, az elesettek és betegek ápolásában különösen is időszerű nemcsak a gyerekek, hanem a felnőttek számára is.

André Louf: *Bevezetés a lelki életbe.* A keresztény ember lelki élete egy élet tapasztalata; olyan életé, amely egy másikkal, Jézus Krisztus életével azonosul; olyan életé, amely a keresztség pillanatában egyszer s mindenkorra a miénk lett, mégis szüntelenül rászorul Isten Igéje és a szentségek éltető-tápláló erejére.

Jel Kiadó

Viktor E. Frankl: *A szenvedő ember.* Amikor az ember megtalálja a szenvedés értelmét, a gyógyuláson túl emberileg is óriásit fejlődik. Az önmegvalósítás legmagasabb rendű formája az értelemmel telített szenvedés –, amelyhez semmiféle képesség nem adatik meg eleve: az erre való képességet meg kell szerezni. Jelen kötet ebben segíti olvasóját.

P. Reinhard Körner: *Akinek füle van, hallja meg.* Itt az idő, hogy még egyszer a galileai emberek fülével figyeljünk oda Jézusra, a világ legcsodálatosabb „földművesére”. Éppen ők, az egyszerű vidéki emberek értették meg őt, legmélyebb valóját, kacsintását és szívből jövő nevetését.

Anselm Grün: *Belső képeink gyógyító ereje. Felismerni és pozitívan használni a képek erejét.* A belső képek és képzetek, amelyek fejünkben élnek, nagy erővel bírnak: érintik félelmeinket és vágyainkat, és meghatározzák - legtöbbször tudattalan - tapasztalásunkat. Lehetnek gyógyítóak, ám akadályozhatnak is bennünket az életben. A közismert bencés szerzetes gondolatai segítenek, hogy ezek a képek útmutatókká váljanak egy öntudatos és hiteles élethez.

Puskely Mária (szerk.): *Patrisztikus kislexikon.* A kötetben az első nyolc évszázad keresztény egyházának, keresztény kultúrájának, tudományának kiemelkedő képviselői szólnak meg. XVI. Benedek pápa nyomán a szerzők igyekeztek közérthető nyelven írni azzal a nem titkolt céllal, hogy aki egyszer beleolvasson ezekbe a szövegekbe, az tovább forgassa a kézikönyvet, befogadva a betűkbe sűrített értékrendet.

A munka. Az *Erkölcsteológiai Tanulmányok* 13. kötete a munka gazdag témakörét járja körül. A tanulmányok a Biblia adataiból kiindulva a teológiatörténeti korzakokat veszik sorra: patrisztika, skolasztika, kazuisztika, modernkor. Végül pedig speciális látószögű elemzéseket olvashatunk, melyek összegezik a Tanítóhivatal útmutatásait.

Korda Kiadó

Ajándékozz mosolyt! Biztatások derűre. Ismert szerzők írásai hívnak minket arra, hogy a lelkünket ajándékozzuk meg egy-egy mosollyal. A mosoly lefegyverez. A mosoly azt jelenti: egyetértünk magunkkal, a dolgoknak jobban a mélyére látunk. Ha mosolygunk: érezzük, hogy tulajdonképpen más a fontos: azt, hogy Isten feltétel nélkül szeret minket, ez új életörömet ébreszt.

Etalon Film Kiadó

Kevin Connor: *Teréz anya. Isten szegényeinek a nevében.* Játékfilm Teréz anya Indiában eltöltött éveiről. A díszdobozos kiadású DVD-n a Teréz anyáról készült *Szkeopjétől Kalkuttáig* című dokumentumfilm is megtekinthető.

Pio atya világa 2. Szerzetestársai, valamint a környezetében élő hívek és barátok elevenítik föl emlékeiket a mindannyiuk közös példaképévé vált Pio atyáról. A könyv fő különlegessége, hogy a humor és öröm oldaláról közelíti meg Pio atya életét.

Roberto Rossellini: *Ferenc, Isten lantosa.* A díszdobozos kiadásban megjelenő film bemutatja, hogy a lemondás, az éhezés, a nélkülözés mellett hogyan lehetséges az evangélium példájához igazodva élni.

Josefina Molina: *Avilai Szent Teréz élete.* A számos díjjal kitüntetett, három lemezes produkció nagy beleérzéssel, és részletekbe menő történeti hűséggel ábrázolja a Szent életútját, egyben korhű képet nyújt a XVI. századi spanyol világról.

René Clair: Faust. Az idős és kiábrándult Faust professzor boldogságot és tudást keresve szerződést köt az ördöggel, aki a tudós lelkéért cserébe fiatalságot és földi örömeket ad. Ám a szerződésnek jóval nagyobb a tétje, mint amibe a professzor belegondol...

Éghajlat Könyvkiadó

Sík Sándor: *Virasszatok! Versek és prózai írások az ifúsághoz.* A válogatott ünnepi kötet Sík lírájára helyezi a hangsúlyt, a könyvben olvasható esszék, tanulmányok egy része hitéleti kérdéseket tárgyal, valamint a tiszta, keresztény-magyar cserkészi élet képét rajzolja elénk. A kötet megjelenésének egyik legfőbb apropója, hogy idén 100 esztendő a Magyar Cserkészszövetség, melynek a *Cserkészinduló* szövegét szerző Sík Sándor az egyik alapító tagja volt.

Lazli Kiadó

Szabó Dezső: *Megered az eső.* *Az elsodort falu* folytatása e regény, melyben hitelesen ábrázolja szerző, hogy a világháborúból vesztesen kikerülő, fenekestül fölfordult ország, s kivált a főváros népe miként éli meg a „feje fölött történet” forradalmat, pontosabban a forradalom kisajátítását. Az író hihetetlen beleérző képességgel éli át és láttatja az elgyötört és elbutított, megvadított és pillanatokra mégis ki-kijózanódó tömeget; az elkeseredést kihasználó, hataloméhes új elit formálódását.

Sarutlan Kármelita Nővérek

Ruth Burrows: *Az imaélet lényegéről.* A *Kármel Látóhatára* sorozatban megjelenő kötet szerzője nagy tapasztalattal rendelkezik az ima területén, és mindenki számára közérthetően tárja fel, hogy valójában mi az imádság és miként kell azt gyakorolni.

Jeanne K. Norweb: *A Tiltott Ajtó.* Két gyermek életét alaposan fölforgatja egy sárkány, aki nem más, mint Nimeon, a Zöld Sárkányok birodalmának hercege. Találkozásukból hamarosan barátság szövődik, sőt, életre szóló tapasztalatokat szereznek bátorságból, hűségből, áldozatkészségből és hitből. A kicsiny sárkányból idővel a birodalom legnagyobb királya válik, aki - hogy népét megmentse a pusztulástól - életáldozatával felejthetetlen példát ad. Ki nem mondottan, történetekbe, karakterekbe rejtve, mélységesen keresztény ez a mesés fantáziamű, amely megjelenése után felkerült az amerikai keresztény könyvkiadók bestseller-listájának élére, valamint a *The Gold Medallion Book Award*-díjat is elnyerte.

Tinta Kiadó

Bicsérdy Gábor: *Rövidítések enciklopédiája. 12 000 magyar és idegen nyelvű rövidítés, mozaikszó feloldása és magyarázata.* A kézikönyv 67 szakterületről 12 150 rövidítést tartalmaz és dolgoz fel. A legtöbb rövidítést a következő területekről, illetve témakörökből találjuk: orvostudomány, szervezet, egyesület, vallás, földrajz, politika, informatika. A kötetet ajánljuk azoknak, akik kíváncsiak arra, hogy egy-egy rövidítés vagy mozaikszó pontosan mit is jelent.

Magyar ellentétszótár. 13 700 vastag betűs címszó ellentétes jelentésű szavait felsorolva elősegíti az anyanyelvi beszélő számára a tudatos nyelvhasználatot, megvilágítja olvasója előtt a magyar nyelv rejtett kapcsolati hálóját, hiszen szónak és ellentétének jelentése szoros kapcsolatban áll egymással, kiegészítik és meghatározzák egymást, mint a fény és az árnyék.

Bruno Ferrero: *A pacsirta és a teknősbékák.* „A mesélés a legőszibb módja, hogy továbbadjuk az élet értelmét...” Ez a felismerés vezeti Bruno Ferrero szalézi atyát már hosszú évek óta, hogy megossza velünk a világ minden tájáról összegyűjtött történeteket. Meséi hol vidámak, hol szomorúak vagy meghatóak, de a maguk egyszerűségében mindig az élet nagy dolgait ragadják meg, és ezzel képesek a legkülönfélébb embereket is megszólítani. A sorozat legújabb, szép fotókkal illusztrált kötete is elgondolkodtató válaszokat kínál fel mindennapjaink küzdelmeihez.

Dedikálások

A Ferenciek terén hétfőtől szombatig ismét találkozhatnak az olvasók és a szerzők. Naponta 15–18 óráig, összességében 37 szerző: író, költő, teológus dedikálja műveit.

Május 14. Hétfő

15⁰⁰–16⁰⁰ Barna Gábor, Dolhai Lajos, P. Kercza Asztrik OFM, Kocsis Imre, Kránitz Mihály, Kuminetz Géza, Puskás Attila, Rózsa Huba

Május 15. Kedd

15⁰⁰–16⁰⁰ Elmer István, Kocsis Fülöp, Robert O. Fisch, Székely János
16⁰⁰–17⁰⁰ Adamik Tamás, Pál Ferenc, Czigány György
16⁰⁰–18⁰⁰ Pályi Gyula
17⁰⁰–18⁰⁰ Liphay Endre, Török József

Május 16. Szerda

15⁰⁰–16⁰⁰ Kellermayer Miklós
15⁰⁰–17⁰⁰ Perendy László SchP
16⁰⁰–17⁰⁰ Baranyi Károly, Kindelmann Győző, Papp Miklós, Sárly Pál
16⁰⁰–18⁰⁰ Kerényi Lajos SchP, Schmidt Egon

Május 17. Csütörtök

15⁰⁰–16⁰⁰ Bolberitz Pál, Frivaldszky János, Olofsson Placid OSB
16⁰⁰–17⁰⁰ Dávid Katalin, Käfer István, Nemeshegyi Péter SJ,
Puskely Mária SSND

Május 18. Péntek

16⁰⁰–17⁰⁰ Csernóczky Judit, Széchenyi Kinga
16⁰⁰–18⁰⁰ Kerényi Lajos SchP
17⁰⁰–18⁰⁰ Baranyi Károly, Bartusz-Dobosi László, Halmai Tamás

Színpad programok a Ferenciek terén május 19-én, szombaton

10⁰⁰–10³⁰ *Újdonságok az Ecclesiában* – könyvbemutató
10³⁰–11⁰⁰ *Változtassuk meg a (média)világot!* – Gégény Istvánval, a *Média, közösség, szolgálat – Ösvénykeresés az infódzsungelben* című könyv szerzőjével Zsille Gábor, az Új Ember hetilap szerkesztője beszélget
11⁰⁰–12⁰⁰ *Író–olvasó találkozó* – beszélgetés az Új Ember szerzőivel
12⁰⁰–13⁰⁰ A *Kispesti Alapfokú Művészeti Iskola* fúvószenekarának koncertje
14⁰⁰–14³⁰ *Beszélgetés az egyházi film jelenéről és jövőjéről* az Etalon Film Kiadó képviselőjével – pódiumbeszélgetés
14³⁰–15⁰⁰ *20 éves a Szent István Könyvhét* – beszélgetés Farkas Olivérrel, a Szent István Társulat igazgatójával
15⁰⁰–16⁰⁰ A *Babszem Gyermek-táncgyűttes* bemutatója
16⁰⁰–17⁰⁰ A *Chameleon Jazz Band* koncertje

A STEPHANUS-DÍJ

A Stephanus-díj a Szent István Társulat és a Stephanus Alapítvány közösen alapított kulturális díja. 1993-tól az évente megrendezett Szent István Könyvhét ünnepi megnyitóján kerül átadásra a Társulat fővédője és az Alapítvány elnöke által, irodalmi és teológiai kategóriában. A díjazottak minden évben – az alapító okirat szerint – olyan szerzők, akik magyar nyelven megjelent műveikben, publikációikban az egyetemes keresztény-európai kultúra értékrendjét közvetítik, mind a teológiai tudományok, mind pedig az irodalmi műfajok területén. A díjat 1993-tól napjainkig 42 személy nyerte el az alábbi besorolásban.

ÉV	TEOLÓGIA	IRODALOM
1993.	Gál Ferenc †	Erdélyi Zsuzsanna
1994.	Vanyó László †	Nemeskürty István
1995.	Csanád Béla †	Vidor Miklós †
1996.	Franz Kard. König † (Bécs)	Tordon Ákos
1997.	Erdő Péter	Magyar Ferenc † Valentiny Géza † (Bécs) „A magyar egyházért és kultúráért?”
1998.	Joseph Kard. Ratzinger (Róma) Zakar Polikárp OCist (Róma)	Mészáros István
1999.	Nem került átadásra	Nem került átadásra
2000.	Rózsa Huba Török József	Dékány Endre †
2001.	Szabó Ferenc SJ	Tarbay Ede
2002.	Jakubinyi György (Nagyvárad)	Molnár Tamás † (New York)
2003.	Szentmártoni Mihály SJ (Róma)	Dávid Katalin
2004.	Kereszty Rókus OCist (Dallas [Irving], Texas)	Czigány György
2005.	Joachim Gnilka (München)	Vasadi Péter
2006.	Angelo Card. Scola (Velence)	Jókai Anna
2007.	Jelenits István SchP	Kalász Márton
2008.	Anton Ziegenaus (Augsburg)	Rónay László
2009.	Gánóczy Sándor (Dauphin, Franciaország)	Czakó Gábor
2010.	Farkasfalvy Dénes OCist (Dallas [Irving], Texas)	Kopp Mária † Skrabski Árpád †
2011.	Reinhard Kard. Marx (München)	Hárs Ernő
2012.	Dolhai Lajos	Barna Gábor

STEPHANUS-DÍJ

Irodalmi kategória

2012

Barna Gábor

1950. április 13-án született a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kunszentmártonban. Szülővárosában érettségizett 1968-ban. Felsőfokú tanulmányait 1968-ban a Debreceni Egyetem történelem–latin–néprajz szakán kezdte meg. Egyetemi diplomáját 1973 júniusában szerezte okleveles történelem–latin szakos középiskolai tanárként és etnográfusként. Egyetemi doktori szigorlatot Gunda Bélánál tett 1974-ben, a Hortobágy-vidék szokásait és hiedelmeit feldolgozó értekezésével. Kandidátusi értekezését 1989-ben írta meg a búcsújárás néprajzáról. 1998-ban az ELTE Néprajzi Doktori Iskolájának Folklore-programjában habilitált Voigt Vilmos professzornál a vallási társulatok témakörében. A Magyar Tudományos Akadémia doktora címet 2007-ben kapta *Csoportszerveződés és egyéni szerepek a népi valláosságban. Az Élő Rózsafűzér Társulat példáján* című dolgozatáért.

Szakmai érdeklődési területéhez elsősorban folklorisztikai, vallási-néprajzi problémák, néprajzi-folklorisztikai elméletek és módszerek, az asszimilációs és akkulturációs folyamatok, az identitás, az ünnep és ünneplés, a szentisztelet formái és társadalmi vonatkozásai, népénekek és kántorok, vallási társulatok tartoznak. Első munkahelye 1972–1973-ban a szolnoki Damjanich Múzeum volt. 1973–1986 között az MTA Társadalomtudományi Főosztályának alkalmazottjaként akadémiai kutatóként dolgozott a debreceni KLTE Néprajzi Tanszékén. Gunda Béla mellett az ekkor megszerveződött Debreceni Akadémiai Bizottság Néprajzi Munkabizottságának titkára volt 1974 és 1979 között. 1987 és 1993 között az MTA Néprajzi Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa, 1989 és 1992 között pedig tudományos titkára volt. 1992-ben alakult meg a Miskolci Egyetem Bölcsész Intézetének Régi Magyar Irodalomtörténeti Tanszéke, ahol 1997-ig másodállású egyetemi docensként folklorisztikát oktatott. 1993-tól a szegedi József Attila Tudományegyetem Néprajzi Tanszékére, mai nevén a Szegedi Tudományegyetem BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszékére került főállású habilitált egyetemi docensként. Máig itt tanít; 2002 októberétől tanszékvezetőként, 2008-tól pedig egyetemi tanárként. 2007-től elindítója és vezetője a szegedi Történelemtudományi Doktori Iskola keretében a néprajzi alprogramnak. Más doktori iskolákban (Kolozsvár, Pécs, Budapest) PhD-értekezések rendszeres bírálója. Folyamatosan végez bíráló munkát a MAB keretében is. Ezen kívül több hazai és külföldi egyetemen volt vendégtanár. Több alkalommal fogadta és vezette külföldi néprajzi tanszékek, néprajzi társaságok (Zürich, Jyväskylä, Basel) magyarországi tanulmányi útjait.

Hosszabb külföldi tanulmányúton vett részt 1980-ban és 1984-ben Szlovákiában, 1988-ban Collegium Hungaricum ösztöndíjjal Bécsben. 1989-ben a Leuven-i Katolikus Egyetemtől kapott három hónapos ösztöndíjat. 1990–1993 között nyaranta az MTA segítségével Kárpátalján (Ung, Bereg) gyűjtött. 1992-ben három hónapot DAAD ösztöndíjjal Bonnban, Kölnben és Aachenben töltött. Újabb két hónapos DAAD ösztöndíjjal 1999-ben a Freiburgi Egyetemen dolgozott. Az 1998–2003 közötti években rövidebb tanulmányutakat tett a közép-európai egyetemi csereprogram (CEEPUS) keretében Prágában,

Brnóban, Pozsonyban, Krakkóban, Zágrábban. Testvéregyetemi cserekapcsolatok keretében pedig két ízben látogatott Göttingába. Oktatóként a Socrates/Erasmus pályázat keretében cserekapcsolatokat épített ki a sevillai (Spanyolország), a freiburgi, göttingeni és a berlini Humboldt Egyetemmel, valamint a finnországi Turku finn és svéd egyetemével. 1996–1999 között a CEEPUS keretében hálózatot koordinált Krakkó, Pozsony, Brno, Prága és Szeged néprajzi tanszékeinek közreműködésével. Az általa vezetett szegedi tanszék jelenleg egy Bukarest által koordinált hálózat tagja Zágráb, Ljubljana, Prága, Pozsony, Krakkó, Belgrád, Skopje, Shkodra és Szófia közreműködésével. E kapcsolatok révén hallgatóit és munkatársait külföldi doktori iskolákba segítette (Jyväskylä, Tübingen). Működő cserekapcsolatai vannak még lengyel (Krakkó, Lublin, Wroclaw), bolgár (Blagoevgrad, Szófia), szerb (Belgrád, Újvidék), horvát (Zágráb, Zadar), szlovén (Ljubljana), orosz (Moszkva), olasz (Padova), német (Freiburg, Halle, Berlin), belga (Leuven), török (Ankara) néprajzi és antropológiai intézményekkel, tanszékekkel.

1991-től kezdődően szerkeszti a magyar néprajz, az MTA idegen nyelvű (angol, francia, német, orosz), nemzetközileg elismert néprajzi szakfolyóiratát, az *Acta Ethnographica Hungaricát*. Ez évente 480 oldalon (30 ív), 2 füzetben jelenik meg (június és december). A folyóirat szerkesztősége 2007 óta a szegedi egyetem néprajzi tanszéken van. Alapító szerkesztője a *Magyar Néprajzi Társaság Ciganisztikai Tanulmányok* sorozatának. Sorozatszerkesztőként elindította 2004-ben az Akadémiai Kiadónál a Kultúrakutatás című magyar nyelvű, és a *Studies in Ethnology* című idegen nyelvű kiadványsorozatokat. A *Magyar Katolikus Lexikon* (Szent István Társulat) és a *Magyar Művelődéstörténeti Lexikon* (Balassi Kiadó) munkatársa. 1995-ben Devotio Hungarorum néven Antal Józseffel (Makó) alapítványt hozott létre a szegedi vallási néprajzi kutatások, konferenciák és kiadványok támogatására. 2005-től a szegedi egyetem képviselőjeként tagja a Szeged Megyei Jogú Város által létrehozott Bálint Sándor Közalapítványnak. Ennek célja a Bálint Sándor Emlékház és Kutatóközpont létrehozása, működésének támogatása. 2009 szeptemberétől igazgatja a Gál Ferenc Hittudományi Főiskola által alapított és az SZTE BTK-val közösen működtetett Bálint Sándor Valláskutató Intézetet. 2011-től szerkesztője a *Bálint Sándor Valláskutató Intézet Könyvtára* kiadványsorozatnak, és az intézet angol nyelvű *Hereditas* című évkönyvének. Az oktatással és a kutatással párhuzamosan szerepet vállalt a hazai és a nemzetközi szakmai tudományos közéletben is. Tagja több hazai és külföldi tudományos társaságnak. 1999 óta pedig rendes tagja a működését felújító Szent István Akadémiának. 2007-ben a Porthan Seura (Hernik Gabriel Porthan történész, filológus) (Turku) választotta tagjai sorába, majd pedig a Societas Scientiarum Fennica, a régebbi finn tudományos akadémia (1838) lett külső tagja (2008).

Püspöki felkérés alapján tagja volt a Bálint Sándor boldoggáavatását előkészítő történelmi bizottságnak. A Magyar Katolikus Püspöki Kar megbízásából az európai uniós Európai Kulturális Utak programjában a Szent Jakab-út referense.

Tudományos pályadíjak, kitüntetések:

- 1967: Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny történelem 5. helyezette
- 1970: X. Országos Tudományos Diákköri Konferencia miniszteri nagydíja
- 1981: Jankó János-díj (a Magyar Néprajzi Társaságtól)
- 1994: Nagykunságért díj
- 2001–03: Széchenyi István Professzori Ösztöndíj
- 2000: Österreichische Gesellschaft für Volkskunde levelező tagja

2006:	Pro Urbe Kunszentmárton kitüntető érem
2010:	Jász-Nagykun-Szolnok megyéért díj
2011:	Mestertanári oklevél
2011:	Jászságért kitüntető oklevél

Tudományos társasági tagságok:

- 1971-től a Magyar Néprajzi Társaság tagja (Budapest)
 1988-tól a Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközössége (METEM) tagja (Budapest)
 1988-tól a Societé Internationale d’Ethnologie et de Folklore tagja az Etnokartográfiai és a Népi vallásosság munkacsoportban
 1991-től a Magyar Filológiai Társaság tagja (Budapest)
 1991-től az Österreichische Gesellschaft für Volkskunde tagja (Bécs)
 1991-től a Kriza János Néprajzi Társaság tagja (Kolozsvar)
 1991-től a Magyar Középkortudományi Társaság tagja (Budapest)
 1993-tól a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat tagja (Budapest)
 1993-tól a Dugonics Társaság tagja (Szeged)
 1995-től a Folklore Fellows Association tagja (Helsinki)
 1996-tól a Suomalainen Kirjallisuuden Seura (Finn Irodalmi Társaság) levelező tagja (Helsinki)
 1999-től a Szent István Tudományos Akadémia rendes tagja (Budapest)

Főbb művei:

Önálló kötetek:

1. *Néphit és népszokások a Hortobágy vidékén.* Akadémiai Kiadó, Budapest 1979.
2. *Búcsújáró és kegyhelyek Magyarországon.* Panoráma Kiadó, Budapest 1990.
3. *Búcsújáró magyarok* (Ungarische Wallfahrer, Bálint Sándorral közösen). Szent István Társulat, Budapest 1994.
4. *A mai Kunszentmárton megalapításának története. A „Megszálló Levél”.* Várostarténeti és néprajzi tanulmányok 2. Kunszentmárton Város Önkormányzata, Kunszentmárton 1994.
5. *A tállyai Fáklyás Társulat dokumentumai* (Documents of the Candle-bearers Confraternity in Tállya). Devotio Hungarorum 3. JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 1996.
6. *Az Élő Rózsafüzér kunszentmártoni társulata* (The Living Rosary Confraternity in Kunszentmárton). Devotio Hungarorum 5. JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 1999.
7. *Búcsújárók.* Lucidus Kiadó, Budapest 2001.
8. *Egy szent raktár. Tárgyak, szimbólumok, kommunikáció* (A sacred depot. Objects, Symbols, Communication). Devotio Hungarorum 10. SZTE Néprajzi Tanszék, Szeged 2003.
9. *1956 Kunszentmárton. A megtorlás dokumentumai.* Barna Gábor, Kunszentmárton 2006.
10. *Az Élő Rózsafüzér társulata. Imádság és imaközösség a 19–21. századi vallási kultúrában.* Szent István Társulat, Budapest 2012.

Könyvszerkesztések:

1. *Tiszazugi Füzetek 1.* (Szabó Lászlóval és Smuta Kálmánnéval közösen). Damjanich János Múzeum, Kunszentmárton–Szolnok 1973.
2. *Csépa. Tanulmányok alföldi palóc kirajzás népeletéből I–II.* Palóc tematikus és lokális monográfiák V. Damjanich János Múzeum, Eger–Szolnok 1982.

3. *Magyar Néprajz VII.* Főszerk. † Dömötör Tekla, szerk. Hoppál Mihály, a szerkesztő munkatársa Barna Gábor. Akadémiai Kiadó, Budapest 1990.
4. *Vallásos népelet a Kárpát-medencében.* Magyar Néprajzi Társaság, Budapest 1994.
5. Sávai János–Grynaeus Tamás: *Tüdő Vince betegetei. Die Kranken des Heilmannes Vince Tüdő.* Devotio Hungarorum 1. JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 1994.
6. Szilárdfy Zoltán: *A magánábitat szentképei I. Kleine Andachtsbilder des Barock aus der Sammlung des Verfasseres I.* Devotio Hungarorum 2. Néprajzi Tanszék, Szeged 1995.
7. *Hősök és hőstípusok a magyar történelmi mondákban.* JATE, Szeged 1995.
8. *Mesterszállás - fejezetek a község történetéből.* Mesterszállás Község Képviselőtestülete, Mesterszállás 1995.
9. Barna Gábor: *A tállyai Fáklyás Társulat dokumentumai. Documents of the Candle-bearers Confraternity in Tállya.* Devotio Hungarorum 3. JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 1996.
10. Szilárdfy Zoltán: *A magánábitat szentképei II. Kleine Andachtsbilder des Barock aus der Sammlung des Verfasseres II.* Devotio Hungarorum 4. Néprajzi Tanszék, Szeged 1997.
11. *Mesterszállás – az önállóság útján* (Gulyás Katalinnal). Mesterszállás Község Képviselőtestülete, Mesterszállás 1997.
12. *Folklorisztikai olvasmányok I.* JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 1997.
13. *Szentemberek – a vallásos élet szervező egyéniségei és jeles alakjai.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 1., Néprajzi Tanszék, Magyar Néprajzi Társaság, Szeged–Budapest 1998.
14. *Religious Movements and Communities in the 19th and 20th Centuries.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 2., József Attila University Department of Ethnology, Szeged 1999.
15. Józsa László: *Megszentelt kövek. Kápolnák, szobrok, keresztek és temetők Kunszentmártonban.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 4. JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 1999.
16. *Az Élő Rózsafüzér kunszentmártoni társulata. The Living Rosary Confraternity in Kunszentmárton.* Devotio Hungarorum 5. JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 1999.
17. Frauhammer Krisztina: *Levelek Máriához. Briefe an Maria.* Devotio Hungarorum 6. JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 1999.
18. Hetény János: *A győri Vérrel Könnyező Szűzanya kultusztörténete.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 5. Néprajzi Tanszék, Szeged 2000.
19. Hetény János: *Nagyboldogasszony virrasztása. A Karancs-hegyi búcsú. Egy terep kutatás jegyzetei 1951–1952. Die Nachtwache der Jungfrau Maria. Das Wallfahrtsfest am Karancs-Berg. Notizen einer Feldforschung 1951–1952.* Devotio Hungarorum 7. JATE Néprajzi Tanszék, Szeged 2000.
20. *Politics and Folk Religion.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 6. University of Szeged, Department of Ethnology, Szeged 2001.
21. *Boldogasszony. Szűz Mária tisztelete Magyarországon és Közép-Európában.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 7. Néprajzi Tanszék, Szeged 2001.
22. *A szenttisztelet történeteinek rétegei és formái Magyarországon és Közép-Európában.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 8. SZTE Néprajzi Tanszék, Szeged 2001.
23. *Társadalom, kultúra, természet. Tanulmányok a 60 éves Bellon Tibor tiszteletére.* Jász-Nagykunszolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága, Karcag–Szeged–Szolnok 2001.
24. *Ethnic Minorities and Power* (Pasi Hannonen és Bo Lönnqvist társaságában). Fonda Publishing, Helsinki 2001.
25. „Nyisd meg, Uram, szent ajtódat...” *Köszöntőkötet Erdélyi Zsuzsanna 80. születésnapjára.* Szent István Társulat, Budapest 2001.
26. Tóth János: *A barkai Skapuláré Társulat története. History of the Scapular Confraternity in Barka.* Közreadja, a bevezető tanulmányt és a mutatókat írta. Edited, the introduction and

- index written by Gábor Barna. *Devotio Hungarorum* 8. SZTE Néprajzi Tanszék, Szeged 2002.
27. „Mária megsegített” *Fogadalmi tárgyak Máriaradnán I–II.* (Maria hat geholfen. Votivgegenstände in Maria-Radna I–II.). *Devotio Hungarorum* 9. SZTE Néprajzi Tanszék, Szeged 2002.
28. *Test, lélek, természet. Tanulmányok a népi orvoslás köréből. Köszöntő kötet Grynaeus Tamás 70. születésnapjára.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 9. SZTE Néprajzi Tanszék, Szeged–Budapest 2002.
29. *Folk Ballads, Ethics, Moral Issues.* (Kríza Ildikóval). Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 10., Department of Ethnology, Institute of Ethnology–Hungarian Academy of Sciences, Szeged 2002.
30. *Ritualisierung, Zeit, Kommunikation.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 11. Akadémiai Kiadó, Szeged 2003.
31. „Ob, Boldogságos Háromság” *Tanulmányok a Szentháromság tiszteletéről.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 12. Paulus Hungarus–Kairosz, Budapest 2003.
32. *Egy szent raktár. Tárgyak, szimbólumok, kommunikáció. A Sacred Depot. Objects, Symbols, Communication.* *Devotio Hungarorum* 10. SZTE Néprajzi Tanszék, Szeged, 2003.
33. *Történeti források és jelenkori folklórszövegek lejegyzésének, átírásának és kiadásának kérdései. Folklorisztikai Olvasmányok III.* SZTE Néprajzi Tanszék, Szeged.
34. *Rítusok, folklór szövegek.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 13. Paulus Hungarus–Kairosz, Budapest 2004.
35. *Igniculi Sapientiae. János-Baranyai-Decsi-Festschrift* (Stemler Ágnessel és Voigt Vilmossal). OSZK–Osiris Kiadó, Budapest 2004.
36. *The Szeged School of Ethnology.* Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék–Akadémiai Kiadó, Szeged–Budapest 2004.
37. „...szölgálatra ítéltél...” *Bálint Sándor Emlékkönyv* (Szabó Ferenc és Szabó Magdolna közreműködésével). Lazi Kiadó, Szeged 2004.
38. *Ethnology of Religion.* Studies in Ethnology 1. Akadémiai Kiadó, Budapest 2004.
39. *Idő és emlékezet: tanulmányok az időről az ezredfordulón.* Kairosz, Budapest 2005.
40. *Kép, képmás, kultusz.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 16. Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged 2006.
41. *1956–Emlékezés és emlékezet. Október 23. megünneplése és a forradalom történelmi emlékezetének megszerkesztése napjainkban. Egy kutatószeminárium tanulságai.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 17. Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged 2006.
42. Hetény János: „Gyönyörű nagy vonzalom” *A Karancs-hegyi kistáj Mária-kultuszt iblető szerepe.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 15. Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged 2006.
43. *Religion, Tradition, Culture.* Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 18. Akadémiai Kiadó–Department of Ethnology and Cultural Anthropology, Budapest–Szeged 2007.
44. *Táncgyomány: átadás és átvétel. A 60 éves Felföldi László köszöntésére* (Csonka-Takács Eszterrel és Varga Sándorral). Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged 2007.
45. *Senses and Religion. Introductory Thoughts* (Cuti in religija. Uvodne misli) (Jurij Fikfak-kal). Traditiones Volume 36. Number 1. Ljubljana 2007.
46. „...Körös vízinek napkeleti partján...” *Kunszentmárton, a mezőváros.* (Pusztai Gabriellával). Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága, Kunszentmárton 2008.

47. *Kleindenkmale*. Hrsg. von Gábor Barna. Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár, 20. Akadémiai Kiadó–Lehrstuhl für volkskunde und Kulturelle Anthropologie, Budapest–Szeged 2008.
48. Gombosi Beatrix: „*Köpönyegem pedig az én irgalmasságom...*” *Köpönyeges Mária ábrázolások a középkori Magyarországon*. „*Meine weiter Mantel ist meine Barmherzigkeit...*” *Schutzmantelmadonnen aus dem mittelalterlichen Ungarn*. Devotio Hungarorum 11. Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged 2008.
49. Szekula Jenő: *A hét kun*. Barna Gábor, Kunszentmárton, 2008.
50. *Istent dicsőítő egyházi énekekönyv. Mezey-énekek*. Szerkesztette, a tanulmányt írta és a mutatókat készítette Barna Gábor és Antal József. Devotio Hungarorum 13. Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged–Kunszentmárton 2009.
51. *Érzékek és vallás*. Gyöngyössy Orsolya és Bodosi-Kocsis Nóra közreműködésével). Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 22. Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged 2009. [Ism. Polner Zoltán: *Érzékek és vallás*. Szegedi Szépirás. Művészeti havilap X. évf. 12. szám. 2010. december 1. 9. o.]
52. Józsa László: „*Isten hajléka az emberek között*”. *A kunszentmártoni római katolikus nagytemplom*. Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 21. Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék–METEM–Szent Márton Plébánia–Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány, Budapest–Szeged 2010.
53. *Rítus és ünnep* (Rite and Feast) (Gyöngyössy Orsolyával). Szegedi Vallási Néprajzi Könyvtár 25. SZTE Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged 2010.
54. Gyöngyössy Orsolya: „*Adom végbúcsúzásom, a legutolsó szólásom...*” *Knapek Dezső halotti búcsúztatói, Csanytelek* (Funeral Valedictions of Dezső Knapek, Csanytelek [Csongrád County]). Devotio Hungarorum 15. SZTE Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged.
55. *Vallások, határok, kölcsönhatások* (Religions, borders, interferences). Department of Ethnology and Cultural Anthropology– Akadémiai Kiadó, Szeged–Budapest 2011.
56. *Hereditas*. Periodical of the „Bálint Sándor” Institute for the Study of Religion 1. Edited by Gábor Barna and László Odrobina. Gerhardus Kiadó, Szeged 2011.
57. *A Bálint Sándor Valláskutató Intézet könyvtára*. Gerhardus Kiadó, Szeged.
(A sorozatban megjelent: 1. Povedák István: *Álhősök, hamis istenek? Hős- és sztárkultusz a posztmodern korban*. Bálint Sándor Valláskutató Intézet Könyvtára 1. Szeged 2011. 2. *Az Élő Rózsafűzér társulata. Imádság és imaközösség a 19–21. századi vallási kultúrában*. Szent István Társulat–Bálint Sándor Valláskutató Intézet Könyvtára 2. Budapest–Szeged 2012.)

STEPHANUS-DÍJ

Teológiai kategória

2012

Dolhai Lajos

1952. március 11-én született a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Ajak községben. 1970-ben érettségizett a Kecskeméti Piarista Gimnáziumban. Teológiai tanulmányait 1972-ben kezdte Egerben, majd 1973-tól 1978-ig a budapesti Római Katolikus Hittudományi Akadémia hallgatója volt. 1977-ben szentelték pappá. Teológiai doktori diplomáját 1978-ban a budapesti Hittudományi Akadémián védte meg szentségtani témakörben, majd ezt követően két évig szentségtani-liturgikus teológiai tanulmányokat folytatott a római Szent Anzelm Egyetemen, ahol szaklicenciátust szerzett. A PhD-fokozatot 1997-ben kapta meg. 2002-ben habilitált a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán. 2009 óta PPKE HTK Liturgia és Lelkipásztorkodástan Tanszék egyetemi magántanára.

1981 óta folyamatosan tanít az Egri Hittudományi Főiskolán, 1986-tól dogmatikát és ökumenikus teológiát. 1981-től 1996-ig az Egri Érseki Papnevelő Intézet prefektusi (nevelőtanári) tisztségét is betöltötte. 1991-től 2008-ig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának Levelező Tagozatán dogmatikát tanított. 1992-től 2008-ig az Egri Hittudományi Főiskola Hittanári Szak tanszékvezetője. 1994-ben az Egri Hittudományi Főiskola főigazgató-helyettesévé nevezték ki, 2008 szeptemberében pedig ugyanezen intézmény rektora lett.

Két cikluson (2005–2007 és 2007–2009) keresztül volt a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság tagja. 2007 óta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Liturgikus Bizottsága Szakértői Testületének tagja. 2008-ben a Magyar Rektori Konferencia Hittudományi Bizottságának elnökévé választották. 1991 óta az Egri Érseki Főszentszék kötelékvédője.

1990 októberében kinevezett auditorként részt vett a VIII. Általános Püspöki Szinóduson, amely a papnevelés kérdéseivel foglalkozott.

Tanulmányai rendszeresen jelennek meg a *Teológia*, a *JEL*, a *Vigilia* és a *Præconia* című folyóiratban, cikkei pedig főként az *Új Ember* című katolikus hetilapban.

Egyházi kitüntetések:

1990:	Érseki tanácsos
1998:	Címzetes prépost
1999:	Pápai prelátus
2009:	Kanonok

Főbb művei:

Önálló és szerkesztett kötetek:

1. *Az ókeresztény egyház liturgiája*. JEL Kiadó, Budapest 2001.
2. *Bevezetés az ökumenizmusba*. JEL Kiadó, Budapest 2002.

3. *A liturgia teológiája*. JEL Kiadó, Budapest 2002.
4. *A szentelési szertartások* JEL Kiadó, Budapest 2006.
5. *A szentségek teológiája*, Szent István Társulat, Budapest 2011.
6. *Emlékkönyv az EGHF jubileuma alkalmából* (szerk.). JEL Kiadó, Budapest 2004.

Cikkek, tanulmányok:

1. *Az ige és a szentség kapcsolata*, in Teológia 20(1986).
2. *A betegek kenetének hatása az új Ordo szerint (liturgikus-teológiai elemzés)*, in Teológus az Egyházban (Gál Ferenc Emlékkönyv, STB 12), Márton Áron Kiadó, Budapest 1995.
3. *Il rapporto fra parola e sacramento visto da K. Rahner, da punto di vista ecumenico*, in Folia Theologica 7(1996).
4. *A presbitérium*, in Teológia, 31(1997/1–2).
5. *Aquinói Szt. Tamás és a liturgia*, in Magyar Egyházzene, IV(1996/97).
6. *Krisztus jelenléte a liturgiában*, in Vigília, 1997/8.
7. *A II. Európai ökumenikus találkozó*, in Távlatok, 1997/5, n. 37.
8. *A Didakhé szentségtani-liturgikus jelentősége*, in Jel, 1997/ 10.
9. *Ecclesiae mirabile sacramentum*, in Teológia 1997/3–4.
10. *A liturgikus csend*, in Távlatok, 1997/6, n. 38.
11. *Újkori tanítóhivatali megnyilatkozások a Szentlélekről*, in JEL, 1998. május.
12. *A Szentlélek és a betegek szentsége*, in Távlatok 41(1998/3).
13. *A Szentlélek jelenléte a szentségekben*, in JEL 10(1998/10).
14. *A Szentlélek és a liturgia*, in Teológia 1998/3–4.
15. *Szt. Jusztinosz szentségtani-liturgikus jelentősége*, in JEL 11(1999/2).
16. *A kézbe áldoztatás története*, in Vigília 64(1999/3).
17. *Az Atya személye a liturgiában*, in Távlatok 43(1999/1).
18. *Szt. Ágoston levele a húsvét ünnepéről*, in JEL 11(1999/4).
19. *Órigenész és az Atyához intézett imádság*, in JEL 12(1999/5).
20. *Az Atya szerepe üdvösségünk történetében*, in Vigília 64(1999/10).
21. *A gyászmisekönyörgések*, in Távlatok 1999/4.
22. *Az Atya személye a szentmise kánonjában*, in JEL XI(1999/9).
23. *Az euchológia*, in Magyar Egyházzene VI(1998/99).
24. *Felnőttek katekumenátusa*, in JEL XI(1999/10).
25. *Lex orandi, lex credendi*, in Teológia 34(1999/3–4).
26. *A megtestesülés a történelemben*, in Vigília 65(2000/1).
27. *Tertullianus a keresztségről*, in JEL, XII(2000/1).
28. *A nagy jubileum II. János Pál enciklikáiban*, in Vigília 65(2000/3).
29. *Szent Ágoston Krisztus áldozatáról*, in JEL, XII(2000/2).
30. *Szent Cyprián levele az Eucharisztiaáról*, in JEL, XII(2000/2).
31. *A bűcsú intézménye a II. Vatikáni Zsinat után*, in Vigília 65(2000/5).
32. *A keresztség és az Egyház egysége Szt. Cyprianus műveiben*, in Teológia 2000/3–4.
33. *Aquinói Szt. Tamás a széplőtelen fogantatásról*, in Tanítvány, 2000/3–4.
34. *A zárandoklat teológiája*, in Vigília 66(2001/3).
35. *A római liturgia könyörgéseinek sajátosságai*, in Magyar Papi Egység 2001/1.
36. *A Szentlélek a szentségekben*, in Tanítvány 2001/1.
37. *Az Eucharisztia és a bűnbocsánat szentsége*, in Teológia 35(2001/1–2).
38. *Spiritus Sanctus artifex sacramentorum*, in Mivégett vagyunk (Emlékkönyv Bolberitz Pál hatvanadik születésnapjára), Ecclesia, Budapest 2001.

39. *A szentáldozás hatásai az áldozás utáni könyörgések alapján*, in Magyar Egyházzene VIII(2000/2001.4).
40. *Az ökumenizmus katolikus alapelvei*, in JEL XIV(2002/1).
41. *A szentáldozás bűnbocsátó hatása*, in Vigilia 67(2002/3).
42. *Nagybőjti egzisztenciális problémáink*, in JEL XIV(2002/3).
43. *Az Eucharisztia az évközi idő áldozás utáni könyörgéseiben*, in Teológia 36(2002/1–2).
44. *A liturgia reformja*, in Vigilia 67(2002/11).
45. *Vocabularium eucharisticum az évközi idő könyörgéseiben*, in Teológia 2002/3–4.
46. *A liturgikus szentségtan Szt. Ambrus katekizálásában*, in Teológia 37(2003/3–4).
47. *A házasság története*, in A szentatyák nyomdokait követve (Vanyó László Emlékkönyv), Bizantológiai Alapítvány, Budapest 2003.
48. *A szakramentalitás fogalma a teológiában*, in JEL 2004/2.
49. *Európai Unió csatlakozásunk katolikus szemmel*, in JEL 2004/5.
50. *A bűnbocsánat szentsége a szentségi üdvrendben*, in Teológia 38(2004/1–2).
51. *Az Eucharisztia teológiája a pápai enciklikában*, in JEL 16(2004/6).
52. *Karl Rahner szentségtani jelentősége*, in Vigilia 69(2004/1).
53. *Papi küldetésünk a II. Vatikáni Zsinat. dokumentumai alapján*, in Emlékkönyv 2004.
54. *A VIII. püspöki szinódus és a Pastores dabo vobis*, in Emlékkönyv 2004.
55. *A papságra felszentelő imádság*, in Emlékkönyv 2004.
56. *A szeminárium könyvtárának története*, in Emlékkönyv 2004.
57. *Megkezdődött az Eucharisztia éve*, in JEL XVI(2004/9).
58. *Összefüggések a szentségi üdvrendben*, in Teológia, 2004/3–4.
59. *Az engesztelésről*, in JEL XVII(2005/3).
60. *A szentáldozás feltételei*, in Vigilia 70(2005/5).
61. *Az epiklézis*, in JEL XVII(2005/5).
62. *Az Eucharisztia a Jelenések könyvében*, in JEL XVII(2005/8).
63. *A világ vége mint beteljesedés*, in JEL XVII(2005/9).
64. *Ige és szentség Karl Rahner teológiájában*, in Teológia 39(2005/3–4).
65. *Rahner szentségtani jelentősége*, in In memoriam K. Rahner, Sapientia 6. Vigilia, 2006.
66. *Epiklézis az egyházi rend szentségében*, in Látó szívvel (Lukács László Emlékkönyv, szerk.: Bende J.–Deák V.–Pákozdi I.), Vigilia Kiadó, Budapest 2006.
67. *Az ordinációk felszentelő imádságainak liturgikus-teológiai elemzése*, in Praeconia 2006/1.
68. *Az új kis katekizmus*, in JEL, XVIII(2006/7).
69. *A csodák keresztény értelmezése*, in Zuchniewitz: II. János Pál pápa csodái, JEL Kiadó, Budapest 2006.
70. *A tradíció jelenléte a Katolikus Egyház Katekizmusának Kompendiumában*, in Porta patet (Török József Emlékkönyv (szerk. Perendy L.), Szent István Társulat, Budapest 2007).
71. *A nők papságának kérdése*, in Teológia XLI(2007/1–2).
72. *Az ige és a szentségek viszonya*, in JEL, 20(2008/1).
73. *A kisebb rendek*, in Praeconia, 2(2007/1–2).
74. *Biblia és liturgia*, in Távlatok 79(2008/1).
75. *Az igeliturgia története és jelentősége*, in Praeconia 3(2008/1).
76. *A meg nem keresztelt gyermekek üdvössége*, in Praeconia 3(2008/1).
77. *Biblia és liturgia. Teológiai alapvetés*, in Praeconia 3(2008/2).
78. *A vezetés Szentlelke*, in Bosák Nándor Emlékkönyv, Debrecen 2009.
79. *A Traditio apostolica az ordinációkról*, in Praeconia (2009/1–2).

80. *A „szentség Lelke”. A papi életszentség a lex orandi lex vivendi alapelv fényében*, in *A klerikusi életszentség bölcséleti, teológia alapjai és kánonjogi garanciái* (Varia Theologica 1. szerk. Kuminetz G.), Szent István Társulat, Budapest 2010.
81. *Egyházképünk megújításának szükségességéről*, in *Miskolci Keresztény Szemle* 23(2010/3).
82. *Canterbury Szt. Anzelm szatiszfakció-elméletének hatástörténete és értékelése a mai katolikus szótériológiában*, in *Jézus a mi üdvözítőnk* (Varia Theologica 2. szerk. Kuminetz G.), Szent István Társulat, Budapest 2010.
83. *Az Eucharisztia mint a szentségi üdvrend középpontja*, in *Az Élet kenyere. Az Eucharisztia ünneplése és teológiája* (Varia Theologica 3. szerk. Kuminetz G.), Szent István Társulat, Budapest 2012.

**Stephanus-díjasok
2012**

Irodalmi kategóriában

BARNA GÁBOR

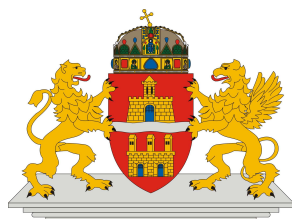
néprajztudós

Teológiai kategóriában

DOLHAI LAJOS

teológus

A XX. Szent István Könyvhét támogatói

BUDAPEST FŐVÁROS KÖZGYŰLÉSE

* * *

MAGYAR SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI
SZERZŐK ÉS KIADÓK REPROGRÁFIAI EGYESÜLETE

* * *

STEPHANUS ALAPÍTVÁNY

* * *

* * *

Új Ember

ÚJ EMBER